

เจตนาที่เป็นเหตุแห่งการชี้แจงแนะนำต่างๆที่ไม่มีโทษ จัดเป็น
ธัมมเทศนามัย เช่น วิชาการหาเลี้ยงชีพต่างๆ วิชาภคิกรร
พานิชยกรรม หัตถกรรม ดาราศาสตร์ แพทย์ศาสตร์
ไสยศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่ปราศจากโทษของคฤหัสถ์แต่ภิกษุ
สงฆ์จะสอนวิชาเหล่านี้ไม่ได้เพราะไม่ใช่คันถุระะ พระเณร
ต้องเว้นจากการเรียนการสอน ในวิชาเหล่านี้

นักบวชต้องรู้พระธรรมให้ชัด ปฏิบัติให้เข้าถึงและชี้แจงได้ว่า
วิชาการเหล่านี้มาจากของพราหมณ์

คำสอนเรื่องการทำนาย
มหาปุริสลักษณะ

พราหมณ์มีการเรียนเรื่องการดูมหาปุริสลักษณะใน คัมภีร์
ไตรเพท ซึ่งนัยยะว่าพรหมชั้นสุทธาวาส ได้นำมาแทรกไว้
ซึ่งท่านเป็นพระอนาคามีหรือพระอรหันต์ ที่ยังไม่นิพพาน

เพราะบรรดาพราหมณ์ทั้งหลายเป็น โทษในแผ่นดิน ในยุคนั้น
บุคคลที่เป็นพราหมณ์เท่านั้นที่จะได้รับการเรียนการสอน ใน
พระเวทต่างๆ

การอุปถัมภ์ของพระพุทธเจ้ามีการวางแผนอย่างเป็นระบบ
ต้องมีการตระเตรียม เพื่อทำให้มนุษย์รู้ถึงความจริงและเข้าถึง
ความจริง ข้อมูลบางอย่างจึงต้องเอามาแทรกไว้ในคัมภีร์
พราหมณ์

พระพุทธเจ้าประสูติ มีลักษณะที่เป็นรูปขันธ์ชัด ทำให้ได้รับการยอมรับจากพราหมณ์ทันที

ชมราวาสเวลาเรียนวิชาต่างๆทางโลก ต้องรู้จักดีและจดด้วย จึงจะชื่อว่าเป็นผู้รู้พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าดีแล้ว

ทรงชี้เหตุชี้ผลภายหลังว่า
มหาปรีตสลักษณะที่ทรงได้
มาเพราะเหตุอันใด

พราหมณ์จะไม่ว่ามหาปรีตสลักษณะของพระพุทธเจ้า
ทรงได้มาเพราะอะไร นี่เป็นความมืดบอด พระพุทธเจ้าจึง
มาเปิดเผยภายหลังในลักษณะสูตร

วิชาดาราศาสตร์ แพทย์ศาสตร์
โหราศาสตร์ ทำนายดวงดาว

เป็นมิจฉาทิฎฐิปฏิบัติเสถเหตุ มนุษย์ต้องฝึกตนเองให้เอา
ความเชื่อออกมาจากดวงดาวให้ได้ ไม่เช่นนั้นมนุษย์จะ
ละเลยศักยภาพของตนเอง

ต้องมีความเชื่อมั่นฝึกฝนศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา
ที่มีในตน ฝึกคุณธรรมเหล่านี้ขึ้นมาจากนสามารถเป็นอริย
คุณให้เกิดขึ้นให้ได้

พระเรียนรูวิชาเหล่านี้ได้แต่ต้องเข้าใจให้ชัดและห้ามนำทางผิด

ลาภ คือสิ่งที่เขาจัดนำมาถวาย
สักการะ คือการได้รับความเคารพ
ยศ หมายถึงบิวาร

การให้ความรู้เป็นกุศล
แต่เป็นกุศลที่เป็นไปในโลกีย์ กับกุศลที่เป็นไปในโลกุตระ

อัมมเทศนาที่มี
อานิสงส์มาก

ผู้แสดงนั้นมีใจบริสุทธิ์ไม่ได้หวังลาภสักการะ เสียงสรรเสริญ
แต่หวังให้ผู้ฟังได้รับประโยชน์อย่างเดียว

การแสดงธรรมที่เป็นปัจจัยให้สัตว์ทั้งหลายพ้นจากกิเลส
และกองทุกข์

อัมมเทศนาที่มี
อานิสงส์น้อย

ผู้แสดงธรรมที่มีใจไม่บริสุทธิ์ มัวแต่มุ่งหวังลาภสักการะ

บุคคลที่จะเป็นคนฝึกให้ผู้อื่นหายร้อนจากราคะ โทสะ โมหะ
จะต้องเป็นบุคคลที่ตนเองหายร้อนจากราคะ โทสะ โมหะแล้ว
เท่านั้น คือพระพุทธเจ้า

การที่พระนำพระธรรมมากล่าว ไม่ใช่เจ้าของธรรมะ แต่
เป็นผู้นำสารของพระพุทธเจ้ามาสอนมาบอก จนบุคคล
หายร้อนจากราคะ โทสะ โมหะได้ นั้นเป็นเพราะ
พระพุทธเจ้า พระธรรมเป็นผู้จุด ผู้พาให้ออกจากบาป
อกุศล แต่คุณของครูอาจารย์ที่ชวนชวนนำพระธรรม
คำสอนมาบอกกล่าวนั้นมีอยู่

ทฤษฎีกรรม การทำความเห็นให้ตรง สภาวะธรรม เป็นชื่อของกัมมัฏสกตาสัมมาทิฐิ

สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของของตน
สัตว์ทำกรรมใดไว้ ดีหรือชั่ว ย่อมได้รับผลของกรรมนั้น

ทฤษฎีวิสุทธิ

ปัญญาที่เข้าไปรู้ว่าสัตว์ทั้งหลาย มีสิทธิในการกระทำของตนเอง
ทั้งที่เป็นฝ่ายดีและไม่ดี
เป็นสิทธิที่จะต้องรับผลที่หมุ่สัตว์กระทำไว้โดยแท้

บรรดาทรัพย์สินเงินทอง บิдамารดา ภรรยา บุตร เหล่านี้ไม่ใช่เป็น
กรรมสิทธิ์ของสัตว์ ที่จะนำติดตัวไปได้ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องชั่วคราว
ทั้งหมด แต่สุจริตกรรมและทุจริตกรรมต่างหากที่จะตามไปส่งเสริม
หรือเบียดเบียนกระแสชีวิตทุกๆอติภาพ

สัตว์นรกที่ได้รับความร้อนเกิดจากผลของกรรม
ไฟนรก เป็นอุตุชรูป เรียกกัมมปัจจัยอุตุชรูป รูปความเป็น
ความร้อนที่มีกรรมของหมุ่สัตว์เป็นเหตุปัจจัย

บ้าน สิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัยของเรา ล้วนเป็นกัมมปัจจัยอุตุชรูป
ที่มีกรรมเป็นปัจจัยทั้งสิ้น ทั้งกรรมในอดีตและกรรม ในปัจจุบัน
รู้เหตุรู้ผลแบบนี้เป็นกัมมัฏสกตาสัมมาทิฐิ

คำถาม กัมมัสัทธิา ต่างจาก กัมมัสถกตาสัทธิาอย่างไร

กัมมัสัทธิา

เชื่อกกรรม ความเชื่อมั่นที่หยิ่งรากลิกสูับัญญัติที่เข้าไปเห็นเหตุ

กัมมัสถกตาสัทธิา

ความเชื่อมั่นที่หยิ่งรากลิกสูับัญญัติ ที่เข้าไปเชื่อเหตุและผล เป็นตัวขยาย บางคนเข้าใจเหตุชัดแต่ไม่เข้าใจผลก็ดี

บุคคลบางคนมีความเข้าใจเรื่องกรรมและผลของกรรมไม่ชัดเจน แต่อยากพ้นทุกข์ ต้องการสร้างเหตุแห่งการพ้นทุกข์ จึงไปสร้างเหตุที่ไม่ถูกต้องไม่สมควร ระบบแห่งการประพฤติปฏิบัติถูกข้าม

ข้ามศีลสังวร สติสังวร วิริยะสังวร ชันติสังวร ญาณสังวร ซึ่งเป็นพื้นฐาน กระโดดข้ามไปถึงอยากพ้นทุกข์ จึงไปเข้าใจผิดพลาด

ผู้ปฏิบัติทั้งหลายต้องสามารถดึงข้อมูลเก่าคือกุศลศีลขึ้นมาวิจัย แยกแยะ เห็นกรรมในระดับของศีล กรรมระดับสมาธิ กรรมระดับบัญญัติ จะเห็นความชัดเจน ในเหตุกรรมและผลของกรรม ทุกขั้นตอน เพราะสิ่งทั้งหลายเป็นอารมณ์ของวิปัสสนาญาณได้

กัมมัสัทธิา

วิปากัสัทธิา

กัมมัสถกตาสัทธิา

ตถาคต โพธิัสัทธิา

ที่จริงแล้วเป็นเรื่องเดียวกัน องค์ความรู้ไม่เท่ากันอย่างไร ต้องรู้รายละเอียดให้ชัด การฟังธรรมะจึงเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ที่เราต้องให้ความเคารพและต้องฟังเป็นไปตามลำดับ

สัมมาทิฎฐิเป็นเรื่องของชีวิตทุกประเด็น ชีวิตที่ดำเนินไปในวัฎฏะยังไม่เข้าใจเลยแล้วชีวิตที่จะออกจากวัฎฏะจะออกอย่างไร

ฟังธรรมะอย่าใจร้อน

ขณะที่เราฟังธรรมะ กระบวนการการปฏิบัติเกิดตลอดทุกขั้นตอน บางคนไม่เข้าใจ ไปฝึกเลยโดยไม่ได้ศึกษาหาความรู้ก่อน

กัมมัสสกตาญาณ

กัมมัสสกะ

กรรมเป็นกรรมสิทธิ์ของตนมีอยู่แก่สัตว์ทั้งหลาย

เจตนาเจตสิกที่เกิดพร้อมกัมมัสสกตาญาณ คือ ปัญญาเจตสิก ที่เห็นเกี่ยวกับว่า สัตว์ทั้งหลายเป็นไปตามกรรม

๑. สุตตมยปัญญา

ปัญญาที่เกิดจากการฟัง การศึกษา

๒. จินตามยปัญญา

ปัญญาที่เกิดจากการพิจารณา เข้าใจลึกซึ้ง ละเอียดขึ้น ชัดขึ้น สามารถต่อประเด็นต่างๆ คิดเป็นเหตุผลจนเห็นภาพชัดขึ้น

๓. ภาวนามยปัญญา

อาศัยสุตตมยปัญญา และจินตมยปัญญา ที่เกิดจากโยนิโสมนสิการ เป็นขั้นตอนแห่งการปฏิบัติภาวนา เช่นทำศีล สมาธิ ปัญญาที่ยังไม่เกิดขึ้น ให้เกิดขึ้น กระบวนการของศรัทธาเพิ่มขึ้นเป็นภาวนาศรัทธา ความเพียรเกิดขึ้นเป็นภาวนาวีริยะ สติเกิดขึ้นเป็นภาวนาสติ สมาธิเกิดขึ้นเป็นภาวนาสมาธิ ปัญญาเกิดขึ้นเป็นภาวนาปัญญา

ในนั้นมีเจตจำนงความตั้งใจ ตั้งใจเกิดร่วม บรรดากลุ่มกุศลจิตอุปบาท เกิดขึ้นและพัฒนาขึ้นได้จริง

ปัญญาที่เป็นเหตุ

๑. สุตตมยปัญญา
๒. จินตามยปัญญา
๓. ภาวนามยปัญญา

ปัญญาที่เป็นผล

กัมมัสสกตาญาณ

สัมมาทิฐิ	มิจฉาทิฐิ
อตถิ ทินนํ ทานที่ให้แล้วมีผล	นตถิ ทินนํ ทานที่ให้แล้วไม่มีผล
อตถิ ยิฎฺฐํ ยัญที่บูชาแล้วมีผล	นตถิ ยิฎฺฐํ ยัญที่บูชาแล้วไม่มีผล
อตถิ หุตํ การเช่นสรวงมีผล	นตถิ หุตํ การเช่นสรวงไม่มีผล
อตถิ สุกตทุกกฺขานํ กมฺมานํ ผลํ วิปาโก ผลวิบากของกรรมที่ทําดีทําชั่วมี	นตถิ สุกตทุกกฺขานํ กมฺมานํ ผลํ วิปาโก ผลวิบากของกรรมที่ทําดีทําชั่วไม่มี
อตถิ อัย โลกํ โลกนี้มี	นตถิ อัย โลกํ โลกนี้ไม่มี
อตถิ ปโร โลกํ โลกหน้ามี	นตถิ ปโร โลกํ โลกหน้าไม่มี
อตถิ มาตา มารดามีคุณ	นตถิ มาตา มารดาไม่มีคุณ
อตถิ ปิตา บิดามีคุณ	นตถิ ปิตา บิดาไม่มีคุณ
อตถิ สุตตา โอปปาติกา	นตถิ สุตตา โอปปาติกา
สัตว์ที่เป็นโอปปาติกาจะมี	สัตว์ที่เป็นโอปปาติกาจะไม่มี
อตถิ โลกํ สมณพราหมณา สมมคฺคตา สมมาปฏิปนฺนา เย อิมญจ โลกํ ปรณฺจ โลกํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทนติ สมณพราหมณฺผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ทําให้แจ้งโลกนี้และโลกหน้าด้วยปัญญา อันยิ่งเองแล้วสอนผู้อื่นให้รู้แจ้ง มีอยู่ในโลก	นตถิ โลกํ สมณพราหมณา สมมคฺคตา สมมาปฏิปนฺนา เย อิมญจ โลกํ ปรณฺจ โลกํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทนติ สมณพราหมณฺผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ทําให้แจ้งโลกนี้และโลกหน้าด้วยปัญญา อันยิ่งเองแล้วสอนผู้อื่นให้รู้แจ้ง ไม่มีในโลก

ฉันทะทานัง โทสะทานัง โมหะทานังเป็นต้น ล้วนมีผล แต่ผลเป็นไปในวัฏฏะ
ทานที่เป็นไปเพื่อออกจากวัฏฏะมีอยู่ เรียกว่า จิตตสังการทานัง

ทักษิณา เป็นคำตอบแทนของพราหมณ์ในการประกอบพิธีต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงกับพรหม
พระพุทธรเจ้าทรงสอนแก่ความเชื่อที่ผิดๆเหล่านี้ ให้สัตว์ทั้งหลายเข้าใจถูกต้องว่าพรหมไม่ได้เป็น
ผู้สร้างโลก สัตว์ทั้งหลายเป็นไปตามกรรม

มีการนำคำนี้มาใช้ เช่นการให้ทาน เรียก ทักษิณาทาน
บุคคลที่สมควรได้รับทักษิณาทาน คือบุคคลที่มีศีล สมาธิ ปัญญา เรียกว่า ทักษิณียบุคคล
ต่อไปหากไม่ให้อสังค์ความรู้ที่ถูกต้อง พระก็จะกลายเป็นเหมือนพราหมณ์สมัยก่อนคือเป็นผู้ทำ
พิธีกรรม แล้วก็รับคำตอบแทนเป็นทักษิณา ต้องแก่ความเข้าใจให้เป็นสัมมาทิฐิ

เรามาจากความเห็นผิด ไม่แปลกที่จะกลับไปเห็นผิดได้ง่าย เพราะสัมมาทิฐิที่เราียังไม่มั่นคง
เพราะเป็นโลกียะ ยังไม่ใช่โลกุตระ จึงต้องพัฒนาให้ต่อเนื่อง

คำถามว่า กรรมให้ผลบิตเบี้ยวระหว่างทางมีหรือไม่

กรณีแห่งการเข้าใจไม่ชัด เมื่อเข้าใจไม่ชัด การทำกรรมย่อมมีผลบิตเบี้ยว

ยกตัวอย่างเช่นการแสดงธรรม ควรจะแสดงด้วยสัมมาทักขณิและควรแสดงด้วยจิตที่สะอาดบริสุทธิ์ แต่ระหว่างนั้นขาดสติสัมปชัญญะ ให้มีฉันทิกุณฺโณเข้ามาแทรกเป็นระยะ มีจิตใจแอบแฝง กล่าวธรรมะถูกแต่มีเจตนาแอบแฝง แทนที่การแสดงธรรมจะเป็นไปเพื่อปราโมทย์ปีติปีสัสสทธิ สุขสมาธิ เพื่อยถาภูตญาณทัสสะ นิพพิทาวีราคะ จึงไม่ไปต่อ แต่ไปติดอยู่ในเกียรติยศชื่อเสียง จึงไม่เป็นไปเพื่อการพ้นทุกข์เพราะเป็นทักขณิที่ผิดพลาด

ผู้ฟังก็เช่นเดียวกัน หากไม่ตั้งใจฟัง แต่ฟังเพื่อให้อื่นเห็นว่าเราเป็นคนดี ปฏิบัติธรรม ติดใจในเสียงชมเสียงยกย่อง ได้รับการยอมรับ จิตใจที่ไปแฝงไว้ทำให้ไม่เป็นปัจจัยแก่การพ้นทุกข์

ทั้งผู้ฟังและผู้แสดงธรรม สร้างกรรม เหตุที่สร้างไว้แต่ผลไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้คือการพ้นจากกิเลสและกองทุกข์ เพราะเจตนาที่บิตเบี้ยวระหว่างทางจึงให้ผลที่บิตเบี้ยว

คำถาม เจตนาจะตบยุง แต่หยุดไว้เพราะกลัวผลจากการเบียดเบียน

๑. เจตนากรรมที่เกิดขึ้นจากการที่เราจะฆ่าสัตว์ เราเข้าใจ กระบวนการเจตจำนงใจตั้งใจที่จะฆ่า เป็นกายกรรม วาจากรรม มโนกรรมที่เกิดขึ้น นี่เป็นอกุศล เข้าใจชัดว่าไม่ใช่สัตว์บุคคลก็จริง แต่มีเจตนาที่เป็นอกุศลเจตนาเป็นตัวนาร่อง ที่จะผลักดันแห่งการไปฆ่า

๒. เราเห็นผลจากการฆ่าสัตว์เหล่านี้ เป็นการตัดรอนกระแสชีวิตของเขา ที่เราไปเบียดเบียนทำให้กระแสชีวิตของเขาขาดไปก่อน ตกลงไปก่อน ถ้าทำครบกรรมบทก็เป็นปาณาติบาต

เรารู้ด้วยการฆ่ายุง ฆ่าไก่ ฆ่ามนุษย์ ฆ่าคนที่มีคุณ มีผลแตกต่างกันชัดเจนด้วย นี้เรียกว่า สัมมาทิฐิ เกิดขึ้นมาด้วยองค์ความรู้ได้จริง

และเราสมทานไว้ด้วยว่าเราจะไม่ใช่กระแสชีวิตนี้ทำ กายกรรมไปตัดรอนกระแสชีวิตของผู้อื่นอีกแล้วนับแต่วันนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะถึงซึ่งความพ้นทุกข์ ดำเนินรอยตามพระอรหันต์ เหล่านี้เป็นกัมมัสสกตาสัมมาทิฐิชัด รู้กรรมและผลของกรรม

มณสิการว่าเราจะไม่ทำกรรมดำให้วิบากดำ นำไปสู่อบายทุกติ วินิบาต นรก และแม้กรรมขาวที่นำไปสู่สุคติ โลกสวรรค์ เราก็ไม่ปรารถนา กรรมทั้งดำทั้งขาวเราก็ไม่ให้เกิดขึ้น แต่เรากำลังประพฤติกกรรมไม่ดำไม่ขาว มีวิบากไม่ดำไม่ขาว เป็นไปเพื่อความสิ้นกรรม แบบนี้กัมมัสสกตาสัมมาทิฐิ ที่เป็นตถาคต โพธิสัตถาชัดเจน

กัมมัสถา
วิปากัสถา
กัมมัสสกตาสถา
ตถาคต โพธิสัตถา

หลักการเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่ได้แยก
ที่ท่านมาแยกเพราะต้องการให้ครอบคลุม ชัดเจนขึ้น

คำถาม ตอนฟังเทศน์มีเหตุให้ฟังไม่ต่อเนื่อง / ไปร้องเพลงในงานบุญ

การร้องเพลงที่ไหนก็เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระ ว่าทำให้คนมัวเมา หรือทำให้เกิดปัญญา

อยู่ที่ว่าเรามีเจตนาอะไร เป็นไปกับ โลภะ โทสะ โมหะหรือไม่ กรรมที่เป็นไปกับ โลภะ โทสะ โมหะก็มีความโลภ ความโกรธ ความหลงเป็นบริวาร

แม้การแสดงธรรมก็ไม่ต่างกับการร้องเพลงเลย ว่าในขณะนั้นเจตนา เป็นกุศลหรืออกุศล บาปก็% บุญก็ %
บาปจะให้ผล หรือบุญจะให้ผล ถ้าบุญให้ผลก็เป็นบุญที่มีอกุศล แวดล้อม แบบนี้เป็นต้น
บางคนเกิดมาออกจากบาปอกุศลได้ยาก เพราะตนเองสั่งสม อธิษาศัยทำบุญที่มีอกุศลแวดล้อม

การฟังธรรมต้องให้ได้กุศล ต้องให้ฝึกได้ปฏิบัติได้ในชีวิตจริง กิจกรรมของชีวิตไม่มีได้หยุดเลย ก้าวไป ถอยกลับ แลตรง แลเหลียว คู่เข้า เขี่ยตอก กินดื่มเคี้ยวลิ้ม นุ่งห่มผ้าถ้อ ภาชนะ ถ่ายอุจจาระปัสสาวะ ยืนเดินนั่งนอน ดินหลับพูดนี่ง ทุกอย่างคือกิจกรรมของชีวิตที่เป็นที่ตั้งของสติปัญญาฐานได้หมด เป็นอุปกรณ์ในการเจริญสติได้หมด ชีวิตไม่แปลกแยกจากการดำเนินกิจกรรมของชีวิต

ยัญที่บูชาแล้วมีผล

มหายัญที่เตรียมดีมาก มีการฆ่าแพะแกะและโคต่างๆ การฆ่าม้าบูชายัญ การจองจำ การตีมน้ำมนต์ การถอดลิ้มกลอน การฆ่าคนบูชายัญ มหายัญเหล่านั้นย่อมไม่มีผลมาก พระพุทธเจ้าผู้แสวงหาคุณอันยิ่งใหญ่ย่อมเดินปฏิบัติอันชอบ ย่อมไม่เข้าไปใกล้ยัญนั้น

ส่วนยัญใดมีการเตรียมน้อย ไม่มีการฆ่าแพะ แกะ โค และสัตว์ชนิดต่างๆ ซึ่งบุคคลสืบตระกูลอยู่ทุกเมื่อ พระพุทธเจ้าผู้แสวงหาคุณอันยิ่งใหญ่ย่อมเดินปฏิบัติอันชอบ ย่อมเข้าไปใกล้ยัญนั้น

การบูชาเช่นการให้ทานทุกวันมีผลมาก เรียกว่าการบูชายัญ หรือการให้ทุก ๑๕ วัน พระพุทธเจ้าทรงเปลี่ยนคำว่าบูชายัญในคำสอนของพราหมณ์พร้อมเปลี่ยนระบบความคิด พฤติกรรม เพราะการบูชายัญแบบพราหมณ์มีผลน้อยมีอานิสงส์น้อยและมีโทษมากเพราะเป็นการเบียดเบียนกัน

↓
ทานที่มีผลมากตามลำดับ
น้อมถวายสงฆ์
สร้างวิหารทาน
การถึงสรณคมณ์
การสมาทานศีล
สมาธิ
ปัญญา
อริยมรรค อริยผล

เหตุให้เกิดกัมมัสสกตาปัญญา ๑๐ ประการ

๑. อตฺถิ ทินนัง เห็นว่า การทำบุญให้ทาน ย่อมได้รับผลดีมีประโยชน์
๒. อตฺถิ ยิฏฺฐัง เห็นว่า การบูชา กราบไหว้ ย่อมได้รับผลดีมีประโยชน์
๓. อตฺถิ หุตฺตัง เห็นว่า การต้อนรับเชื้อเชิญ ย่อมได้รับผลดีมีประโยชน์
๔. อตฺถิ สฺวอะตะทุกกะตานิํ กัมมานัง มะลฺลํ วิปาโก เห็นว่า การทำดีและทำชั่ว ย่อมได้รับผลทั้งทางตรงและทางอ้อม อกุศลกรรมบท ๑๐ เข้าใจรากของกุศลและอกุศล
๕. อตฺถิ อะยัง โลกิโ เห็นว่า ภพนี้มีอยู่ คือ สัตว์ผู้ตายจากโลกอื่นแล้ว จะมาเกิดในโลกนี้ มีอยู่
๖. อตฺถิ ปะโร โลกิโ เห็นว่า ภพหน้ามีอยู่ คือ สัตว์ผู้ตายไปแล้ว จะไปเกิดในภพหน้าอีก มีอยู่
๗. อตฺถิ มาตา เห็นว่า มารดามีคุณค่าต่อบุตรธิดาจริง และการทำดีทำชั่วต่อมารดานั้น ย่อมมีผล
๘. อตฺถิ ปิตา เห็นว่า บิดามีคุณค่าต่อบุตรธิดาจริง และการทำดีทำชั่วต่อบิดานั้น ย่อมมีผล
๙. อตฺถิ สัตตา โอปะปาติกา เห็นว่า สัตว์ที่เกิดยุคขึ้นเดิบ โดทนที่มีอยู่มีอยู่
๑๐. อตฺถิ โลกิ สมะณะพราหฺมณะณา สัมมาปะฏิปันนา สะยัง อิมัง โลกิํ โภกาเสตฺวา ปะเรวิภาวนตา เห็นว่า สมณพราหมณ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ รู้ประจักษ์แจ้ง โลกนี้และโลกหน้า ด้วยตนเอง และประกาศให้ผู้อื่นรู้ตามได้ นั่น มีอยู่

336

สำหรับบุคคลผู้มีความรู้ความเข้าใจ จะสามารถเก็บประโยชน์จากการให้ การบูชา การต้อนรับเชื้อเชิญเป็นต้นได้ทั้งหมด เป็นการฝึก การขัดเกลาได้ทั้งหมด

สัมมาทิฐิที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อการเข้ามาสู่พระสัทธรรมนี้ คือ
ปริยัติสัทธรรม ปฏิบัติสัทธรรมและปฏิเวธสัทธรรม

รู้ซัดกุศล รู้ซัดอกุศล รู้ซัดรากเหง้ากุศล รู้ซัดรากเหง้าอกุศล

คำถาม ทำไมการกระทำดูแลพระพุทธเจ้าต่างๆ ส่วนใหญ่กระทำ ๗ วัน

ขึ้นกับอสังขยของบุคคล ระยะเวลาที่เหมาะสม

เจตนาในการให้ทานก็ดี หรือเจตนาในการ
รักษาศีลก็ดี เขาไม่ได้ทำแค่นั้น กำลังของกุศล
แม้เพียงเท่านั้นก็มีผลมากมีอานิสงส์มาก

เจ็ดวัน ๗ วัน อาจจะเป็นกรณีเข้านิโรธสมาบัติ ที่อดอาหาร กระแส
ชั้นธัญญ์ได้ ๗ วัน

๗ วันไม่ได้มีหลักฐานว่ามีความหมาย
แต่ถ้าคิดตามมุมมองก็สามารถคิดได้ พระพุทธเจ้าอาจจะทรงมีเวลา
เท่านั้นที่จะอนุเคราะห์ หรือประชุมลงคำสอนได้เช่น ธรรมะ ๗ ชุด
ของโพธิปักขิยธรรม ๗หมวด หรือโพชฌงค์ ๗ การเดิน ๗ ก้าว

ชาวพุทธที่มีปัญญาดีสามารถเอามาเป็นประโยชน์แห่งการระลึกถึง
ธรรมะได้